

J. Poulsen undirstríkaði aftur, at tað var sóknarstýri í Sjóarsókn sum ynskti lærarahús bygd. Tá Niclasen tók til Fuglfróingar, var tað aftur eitt domi uppá, hvussu lítið skil hann hevði á tí, hann talaði um. Fuglfróingur vóru júst í ár inni á tingi við umsókn um tingsins víðmæli til statstutning til eini lærarahús.

Amtmaðurin: 250 kr. eru av skúlastjórnini settar sum grundarlag fyri pensiónsásetingini. Lógin gav lærarunum rætt til eina húsgóðgering sum svaraði til, hvat ið eini húsoðstadi til leiga til ógiftan persón (annar lærari) og til ein giftan persón við familju (fyrstlærara). Hann víðmælti tað, sum framsøgumaðurin hevði sagt um, at dómur lá í træti millum ein lærara og kommununa um húsgóðgering. Lærarin vann, í tí at húsgóðgeringin varð hækka til at samsvara við, hvat húsaleiðan var ástáðis.

Ansvarhavandi blaðstýrari fyri Suðuroyar-síðuna: P. M. DAM

(Fortsat fra 2. Side).

Hans Fallada.

Født den 21. Juli 1893 i den pommerske By Greifswald. Son af en Jurist. Opvokset i Berlin og i Leipzig, hvilket vil sige, at jeg tilbragte de første atten Aar af mit Liv i Byer. Alligevel blev jeg aldrig noget rigtigt By-menneske, men længtes altid efter Landet, efter grønne Træer, efter Dyr og Vand og de store Vidder. Jeg antager, at dette maa betragtes som en Arv efter mine frisiske og hannoverske Forfædre.

Naar jeg husker tilbage og samler mine personlige Barndomsoplevelser med det, andre siden har fortalt mig om mig selv, bliver jeg klar over, at jeg maa have været en skrækkelig Svæklægning. Engstelig og tudevorn, al tid syg. En gnaven Espendernatur, som holdt sig for sig selv og ikke brød sig om andet end at være sammen med sine Dyr. Det var især Kaninerne, jeg havde kastet min Kærlighed paa, og dem tog de voksne en skønne Dag, fordi det hed sig, at de var fulde af Utøj.

Hans Fallada, Forfatteren til „Lille Mand — hvad nu.“

Jeg faldt altid ned ad Trapper.

Jeg havde altid Uheld med mig, faldt altid ned ad Trapper, fik altid Fingrene i Klemme, blev altid revet omkuld af løbske Heste. Naar jeg en enkelt Gang forsøgte at snyde under Aftørningen i Skolen, kunde jeg være sikker paa at blive grebet med det samme. Det var derfor ganske naturligt, at jeg fandt paa at redde mig over i Bogernes Eventyrverden. Med det fyldte fjortende Aar havde jeg slugt alt læseligt, der kom inden for min Rækkevidde, iberegnet baade Zola og Boccaccio, som naturligvis var strengt forbudt. Min Vane at begynde Dagen klokken fire om Morgenen stammer fra den Tid, da jeg saa snart en ny Dag nærmende sig, vaagnede op i Bæddet og satte mig til at tygge de forsmåede Lektier igennem.

Intet Under, at det aldrig lykkedes mig at faa Studentereksamen! En skønne Dag indsaad mine Forældre det haabløse i at

ofre flere Skolepenge paa mig. Jeg blev sendt paa Landet som Landvæsenselev paa et Gods i Thüringen og kom foreløbig til at virke som Karikatur. Bleg, svagelig, lummelfingret tilbragte jeg de første seks Uger med at sprede Møg. Min højeste Ærgerrighed var dengang at overbevise de polske Hostpiger om, at saadan en ung Bysplejs godt kunde due til Landbruget. At jeg selv gjorde mig rigtig Umage kan ses deraf, at jeg blev ved Arbejdet. Til min store Tilfredstillelse opdagede jeg, da jeg en Nat holdt Vagt ved en Ko, der skulde kælv, at her var noget, jeg forstod mig paa. Paa en eller anden mystisk Maade „vidste“ mine Hænder Besked med dette bestemte Arbejde. Efter den Nat blev jeg en meget brugt Fødsels-hjælper for Koer og for Heste. Først da folte jeg mig hjemme i Landbruget.

Forvalter — men ikke Slavefoged.

Jeg fandt nye Glæder i Landlivet. Herlige Timer, naar man en Søndag Eftermiddag var ude at fiske Forreller, eller naar man om Aftenen gik sin sidste Runde gennem Staldene, eller naar man sad paa Selvbønderen, som klapperende banede sig Vej gennem det gyldne Korn, eller naar man var ved at slaa Græs og ordentligt maatte hænge i for ikke at sakke bagud for de andre — herlige Timer!

I mange Aar var det Hans Falladas Drøm at komme tilbage til Landet. „Lille Mand — hvad nu?“ har givet ham saa mange Penge, at han har faaet sit Ønske opfyldt. Ovenfor findes et Billede af hans hus.

Alligevel kom jeg bort fra Landlivet. Det unge Jænniske, der havde Plads snart paa det ene, snart paa det andet østelske Gods, havde efter Godshernes Mening en stor Fejl: Jeg egnede mig ikke til at være Slavepisker! Og saa maatte jeg tilbage til Byen: Kontorist, Bogholder, Regnskabsfører i Korn- og Forstøtbranchen eller hos Rørdyrkere. Det gik op og det gik ned. Mange Aar gik det mere ned end op.

Ind imellem, i Aarene 1920 og 1922 blev mine første Romaner til. Debutbogen, „Der junge Godeschal“, en kneben Succes, men absolut ekspressionistisk. Nu helt ulæselig og forældet. Derefter „Anton und Gerda“, en Fiasko for min Forlægger, Rowohlt — og alligevel tror jeg, at dette er min hidtil bedste Bog.

Seks Aar, hvor jeg ikke mere havde Lyst til at skrive. Opgav enhver Tanke om videre Forfatterskab. Alt er ingenting og bliver til ingenting. Onde Aar. Bittere Aar. Syge Aar. Tigger-Aar. Vente- og — trods alt — Læreaar. Saa begynder det langsomt at lysne. Man begynder helt forfra. Man møder en Kvinde, Kvinden. I en lille holstensk By slaar vi os ned. Jeg tager fat som Abonnentsamler og Annonceagent for Lokalbladet. Lidt efter lidt faar jeg Lov at skrive en Smule: Filmafmeldelser og brækkede Ben.

Man lever fra Haanden og i Munden; ser ingen Udvej til nogen Sinde at komme til at leve anderledes; maa være glad til at kunne leve fredeligt her i en Afkrog med Kone og Barn. Saa har Bladet en skønne Dag faaet en Indbydelse til en Fællestrejse til Sydt. Stor Jubel! Redaktøren har ikke Tid til at gøre Brug af Indbydelsen. Saadan gaar det til, at jeg kommer af Sted. Westerland er altfor luksuøs for en lille Reporter; men i Klitterne træffer jeg en kæmpestor, solbrun Mand; „Rowohlt!“ — „Fallada —“ — Efter seks Aars Forløb mødes

Forlægger og Forfatter igen: „Hvordan lever De? Hvad bestiller De? Hvad skriver De paa?“ — „Ingenting!“

Et Fjerdingaar efter er man igen i Berlin, lever af Kontorarbejde og skriver samtidig paa Bogen „Bauern, Bonzen und Bomben“. Og da Bogen er udkommet og har givet en Smule økonomisk Rygstød, begynder Længslen efter Landet igen at drage i sin. Berlin med sit Lyshav, sit brusende Stadsliv, sine Mennekemasser havde staaet som en evig Tillokkeelse, saa længe man endnu sad i den lille Provinsby. Den lokker ikke mere, nu man først er herinde. Endnu bor jeg i Ud-kanten af Byen, men min Have med Blomster, Buske og Træer, Arbejdet med Jorden danner allerede nu den Modvægt, jeg maa have mod den Verden, der lever paa Papiret.

Og hvis alt gaar vel, bliver jeg ikke her i Ud-kanten af den store By. Om kort eller længe vil jeg vende tilbage til Landet: En Bondegård ved Skov og Vand; en Kostaal; Jord, som giver Afgrøde... Det enkle, naturlige Liv, Markens Grøde — og saa om Aftenen den anden Verden, den Verden, der bliver til paa Papiret, men forhaabentlig skal bringe Bud om Dagens enkle, naturlige Liv.

Hans Fallada.

Passagerliste.

Med S/S. »Tjaldur« ankom hertil 25. September 1933:

Fru Dahl Olsen, Frk. Lis Dahl Olsen, Harri Postmester Nolsøe, Tvøroyri, Frk. Olsen, Vestmanna, Harri Ingeniør Carlsen, Raahauge Andersen, Ole Arge, Fuldmægtig Joensen, John Olsen, Vestmanna, Fru Juliane Hansen, Betty Michelsen, Brynhild Joensen, Svinoy, Anna Hansen m. Barn, Weyhe, K. Olsen, Frk. K. Mouritzen, A. Poulsen, Dagny Nolsøe, A. Augustinus, Naina Scharla, Harri H. S. Joensen, E. Hansen, J. P. Hammer, Erik Simonsen.

Fra Danmark.

Den kooperative Husmoderforenings Arbejde.

Da den kooperative Husmoderforening blev dannet, var der adskillige Skeptikere, som udtrykte deres Tvivl om, hvorvidt Foreningen var i Stand til at gøre Medlemmerne aktive i Arbejdet, saa Foreningen ikke blot blev en selskabelig Forening. Det gennemførte Program har tilfulde gjort disse Bekymringer overflødige.

I en Række forskellige Udflugter har Bestyrelsen formaaet at samle en stor Kreds af Medlemmer, som interesseret har opnaaet saavel en nyttig Viden om den kooperative Virksomheds Betydning som faaet set adskilligt af den smukke sjællandske Natur, idet der har været foretaget vellykkede Køreture omkring i Omegnen.

Man har besøgt Fællestforeningens Prædiker paa Islands Brygge og derude faaet konstateret, at der ikke indenfor Fællestforeningen er Stilstand med Hensyn til Udvidelser og Tilførsel, der kan tilfredsstille Husmodrenes Krav til Beklædning, Læskrammerer o. s. v.; der er saa mange Felter indenfor disse Omraader, at det er vanskeligt at nævne dem alle. Husmodrene var enige om, at Virksomhederne virkede langt mere imponerende, end man havde tænkt sig. Det samme gjaldt det kooperative Gartneri i Taastруп, som ogsaa er besøgt. Hovedstadens Brugsforening har i dette Gartneri en meget virkningsfuld Reklame.

Men ikke alene de kooperative Virksomheder har været besøgt; man har ogsaa vist Medlemmerne af Husmoderforeningen den smukke Husassistenternes Kugskole i Fensmarksgaard, hvor Forstanderinden, Frk. Marie Christensen, bød Velkommen og forklarede Skolens mangfoldige Opgaver for de Besøgende. Det store, kooperative Stævne, der afholdtes paa

Roskilde Højskole vakte ligeledes megen Interesse om Husmoderforeningens Opgaver, og det selskabelige Stævne med den dejlige Køreture til Bregnerød Kro, hvor Fru Grethe Bøstholm sang smukt og musikalsk danske Følesange, er ogsaa værd at nævne.

Endvidere har man været paa Frilandsmuseet i Lyngby, hvor alt blev set og beundret. Endelig har Husmodrene været Gæster paa Mølikeriet »Enigheden« og paa Laurrupgaard. Ogsaa denne Tur havde samlet mange Medlemmer, der med den største Interesse vurderede det, der blev forevist. Alt i alt kan man sige, at den kooperative Husmoderforening i sin korte Levetid har formaaet at præstere adskilligt mere oplysende og underholdende Arbejde, end mangen ældre Forening naar at bringe frem paa længere Tid.

Man haaber paa fortsat Fremgang og Interesse om Foreningens Opgaver. Alle Hovedstadens Brugsforenings Udsalg modtager Indmeldelser, og Bestyrelsen har lodige og gode Planer for Efteraarets og Vinterens Arbejde, saa der er al god Grund til at foreslaa Tilslutning til Foreningen.

—r.

Den hækledede Pellerine.

BRUG GARN I KNALDSTÆRK FARVE

Den kan hækles i Luftmasker i lunde Løkker, saa bevarer den sin Lethed. Men den skal forarbejdes af Garn, der paa afgørende Maade holder den skille fra den mørke, stiftede Kjøle. Fint virker det, om Pellerinen har samme Farve som Skindhandskerne med brede Kraver og som Hattens danske enkle Punt.

HAVNAR KOL- & CEMENTHANDIL

KUL

COKES

BRÆNDE

TLF. 208.

Høvundar og útgevarar, feløg!

Hava tit okkurt, ið tit vilja prenta, hvørt tað so eru brævørk, navnamerki, reikningar, bókur ella bløð, stóri ella smærri skriftir á føroyskum ella donskum máli, eiga tit at frengast eftir okkara prisum. Tað vil loysa seg afturat tí at tit fáa slík arbeiðir bæði væl gjørd og skjótt avgreidd. Annaðkvørt skrivi ellaringið til prentsmiðju B. Z. Jensens við Skotarsgøtu, Tórshavn, Telefon 143.

einstakur maður ella kvinna!

TAÐ SIGST

at eitt kilo av prentusvertu er í virði eins og eitt kilo av gulli, um hon verður nýtt til lýsingar og kunngeringar.

Men tað hóskar tíverri ikki altíð. Tað velst um hvar maður ella handilsfeløg lýsa, og fyri at vera visur í at prentunarsverta verður væl nýtt og at tað er loandi at lýsa, eiga tygum at senda lýsingar til

„Føroya Social-Demokrat“.

Tann ið lýsir mikið, selur nógv.

Útgevarar: Javnaðarmannafeløg. Blaðstjóri við ábyrgd: H. M. Jacobsen. Prentsmiðja B. Z. Jensens, Tórshavn.